

METODICKÝ LIST LEKCE

Oblast IV	Vyhledávání informací, organizace a analýza poznatků, tvorba textového dokumentu
Název lekce	Vyhledej, prezentuj, zapamatuj si
Cíle lekce (znalosti, dovednosti, postoje)	- vyhledávání informací v encyklopediích - zapojování smyslového vnímání díky sledování audiovizuálního média - prezentování získaných informací
Cílová skupina (věk, charakteristiky)	Žáci 3. třídy (8 - 9 let)
Časová dotace	90 minut
Osnova (průběh) lekce	Úvod – rychlí špióni – v samotném úvodu musí žáci rozpoznat, jakému tématu se bude lekce věnovat. Jsou rozděleni do čtyř skupin, přičemž každá zvláště poskládá puzzle z vlastních obrázků (lední medvěd, ledové kry, tuleň, polární záře). Žáci musí rozpoznat téma lekce - Severní pól. Brainstorming - Severní pól – lektor si společně s žáky povídá o této oblasti. Žáci své poznatky zapisují na flipchart. Na závěr lektor představí žákům polární záři (teorie + audiovizuální prezentace - YouTube). Seznamování se zvířaty žijícími na Severním pólu Stopy zvířat – vlastní využití obrázků zvířat, ke kterým žáci přiřazují odpovídající stopy – využití rychlých špiónů Základní rozdělení živočichů podle stavby těla – krátké seznámení + rozdělení obratlovců do 5 skupin. Diskuze o dalším členění, se kterým se lze v běžném životě setkat. Vysvětlení pojmu kategorizace – co to je, proč k ní dochází, rozlišuje každý národ stejné kategorie? Příklady - lidé, třídění odpadů, kalendářní rok, známkování ve škole – porovnání různých národů

Medvěd

- lektor se dotazuje, do jaké kategorie spadá
- žáci rozeznávají jednotlivé druhy medvědů žijící v různých zemích
- představení knih s příběhy o medvědech

MILNE, A. *Medvídek Pú*. Překlad Hana Skoumalová. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1965.

KIPLING, Rudyard. *Knih džunglí*. Překlad Hana Skoumalová. V Praze: Jos. R. Vilímek, 1948.

VANČURA, Vladislav. *Kubula a Kuba Kubikula*. Překlad Hana Skoumalová. Praha: Karel Synek, 1947.

Lektor se dotazuje žáků, kde by hledali informace o medvědech?

Společně se zaměří na **encyklopedie**. Probíhá diskuze:

- co to je
- základní orientace
- způsob vyhledávání

Pomocí metody **VCHOD** (příloha č.1) žáci doplňují informace o ledních medvědech. Každá skupinka zvlášť nejdříve tvoří a poté prezentuje sloupec VÍM. Následně žáci vepisují otázky do sloupce CHCI SE DOZVĚDĚT a odpovědi dohledávají nejdříve v encyklopediích (každá skupinka si vybere 2 encyklopedie, které předem připraví lektor) a poté sledováním audiovizuálního média.

BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lední medvídek: Já a moje rodina*. Překlad Hana Skoumalová. V Praze: Knižní klub, 2009.

Závěr

Následuje společné shrnutí všech informací, které žáci z lekce načerpali. Každá skupinka zvlášť prezentuje sloupec DOZVĚDĚL(A) JSEM SE.

Metody práce (forma výuky)

E – rychlí špioni (žáci odhalí téma lekce)

- brainstorming k pojmu Severní pól

U – teoretický výklad – formou PowerPointové prezentace.

Využití metody VCHOD (metoda ilustrovaného čtení viz.

Příloha č.2) Vyhledávání informací v encyklopediích

R – interpretace získaných informací z encyklopedií a audiovizuálního média

Materiál Dataprojektor, flipchart, tužky, propisky, fixy, pastelky, předtištěný dokument VCHOD, papíry A4, DVD z knihy „Já a moje rodina – lední medvídek“, připravené puzzle, pexeso

Modifikace Při sledování audiovizuálního média (BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lední medvídek: Já a moje rodina*. Překlad Hana Skoumalová. V Praze: Knižní klub, 2009.) vysvětlíme formu a způsob výpisků, které si jednotlivé skupiny mají vytvářet.

Lekce může být určena i pro žáky 4. třídy.

Reflexe a doporučení Pozitivně hodnotím audiovizuální vstupy během lekce, které stimulovaly pozornost žáků. Lektor si musí lekci časově rozvrhnout tak, aby nejvíce času zůstalo na vyhledávání informací v encyklopediích a poté na jejich prezentaci. Pozor by si měl dát u brainstormingu, který má tendenci lekci zpomalovat.

Poznámky Jednotlivé části na sebe plynule navazují, proto není nutné pořadí jednotlivých kroků měnit.

Zpracovala, dne Jana Krajčová, 3. 6. 2014

Přílohy:

Příloha č. 1: VCHOD

Příloha č. 2: Prezentace Vyhledej, prezentuj, zapamatuj si

VYHLEDEJ, PREZENTUJ, ZAPAMATUJ SI

Arktida

- je název pro oblast okolo severního pólu
- severní polární kruh protíná tyto státy (Norsko, Švédsko, Finsko, Rusko, USA (Aljaška), Kanada, Dánsko (Grónsko), Island
- většinu plochy Arktidy zaujímá Severní ledový oceán, který je převážnou část roku zamrzlý nebo s plovoucími ledovými krami, které cirkulují kolem pólu
- střídá se polární den a polární noc

Polární záře

- Polární záře vzniká interakcí nabitých částic ze slunečního větru s plyny v horních vrstvách zemské atmosféry. Nabitá částice předá energii atomu plynu, do kterého narazí, a ten následně získanou energii vyzáří. Vlnová délka se liší podle toho, na jaký atom částice narazí. Nejčastější barvou je nazelenalá, kterou má na svědomí kyslík. Celá show se odehrává ve výšce 80-100 km nad zemským povrchem.

Zvířata žijící na severním pólu

- Polární lišky
- Tuleni
- Lachtani
- Polární zajíci
- Mroži
- Lední medvědi
- Kosatky
- Polární vlci
- Lumíci...

Dělení živočichů podle vnitřní stavby těla

OBRATLOVCI

BEZOBRATLÍ

Pět základních skupin obratlovců

- PLAZI
- OBOJŽIVELNÍCI
- RYBY
- PTÁCI
- SAVCI

Druhy medvědů

MEDVĚD HNĚDÝ

MEDVĚD LEDNÍ

MEDVĚD MALAJSKÝ

MEDVĚD UŠATÝ

MEDVĚD PYSKATÝ

MEDVĚD KODIAK

MEDVĚD BRÝLATÝ

MEDVĚD BARIBAL

PANDA VELKÁ

Encyklopedie

- naučný slovník, který pomocí obrázků, fotografií a textu otevírá před čtenářem obrovské bohatství informací, které na sebe navenazují jako například v učebnici. Informace jsou řazeny podle tematických celků, podrobnými hesly a podle abecedy.